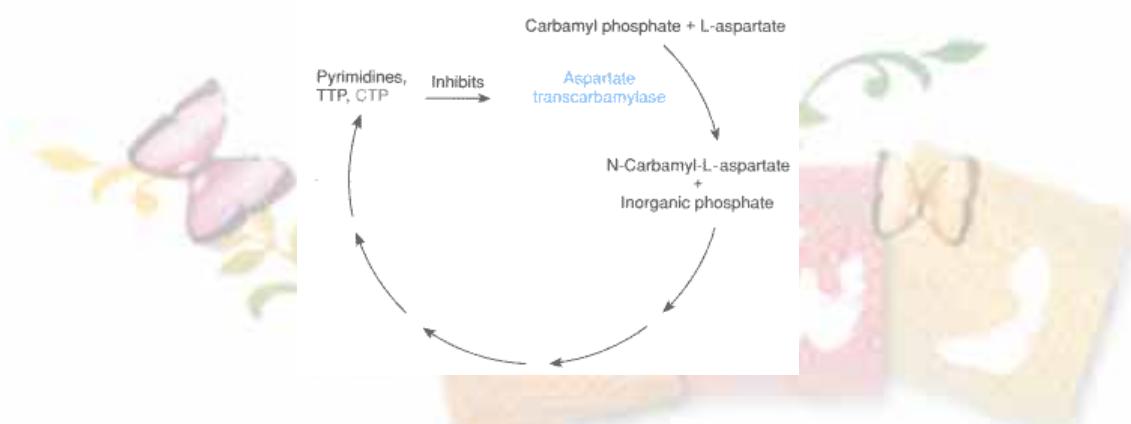

Feed back inhibition :

حتی پس از اینکه یک ژن رونویسی شد و mRNA ترجمه شد سلول هنوز می تواند تا حدودی بر روی فعالیت آنزیم ها در صورتی که پروتئین های آلوستربیک باشند اعمال کنترلی اعمال کند. ما درباره فعال سازی و غیر فعال کردن بازدارنده های اپرون (از قبیل *trp, lac*) صحبت کردیم و آن را به مشخصات آلوستربیک آن ها نسبت دادیم. تاثیرات مشابهی توسط پروتئین های دیگر ایجاد می شود. نیاز به کنترل پس از ترجمه به این خاطر دیده می شود که پروتئین ها در مقایسه با RNA طول عمر بیشتری دارند. هنگامی که یک اپرون متوقف می شود دیگر از روی آن mRNA رونویس نمی شود هر چند mRNA ای که قبلاً رونویسی شده به پروتئین ترجمه می شود و این پروتئین هنوز عملگرا است. پس در طی فرآیند توقف اپرون برای سلول مهم است که فعالیت پروتئین های موجود را کنترل کند.

یک مثال برای کنترل پس از ترجمه آنزیم آسپارتات ترانس کربامیلاز است که اولین مرحله در مسیر بیوسنتز پیریمیدن در *E.coli* را کاتالیز می کند.

Figure 13.37
Aspartate transcarbamylase catalyzes the first step in pyrimidine biosynthesis. An end product, CTP, inhibits the enzyme.

افزایش یکی از محصولات نهایی مسیر یعنی سیتیدین تری فسفات (*CTP*) مانع عمل آسپاراتات ترانس

کربامیلاز می شود به این روش کنترل *feed back inhibition* گفته می شود زیرا یک محصول مسیر عاملی

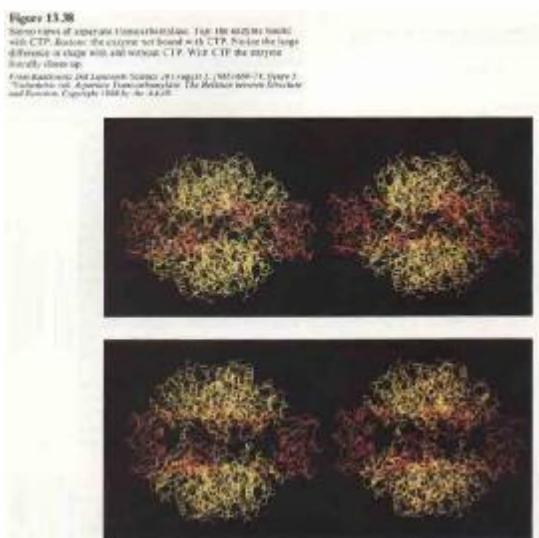
است که مسیر را متوقف می کند. آسپاراتات ترانس کربامیلازیک آنزیم آلوستریک می باشد و جایگاه فعال آن

مسئول تراکم کربامیل فسفات و *L*-آسپاراتان می باشد. هر چند این پروتئین دارای جایگاه های تنظیمی

است که به *CTP* تمایل دارند. هنگامی که *CTP* به یک جایگاه تنظیمی متصل می شود کوتوروماسیون آنزیم

تفییر می کند و تمایل آنزیم به سو بسترای طبیعی اش کم می شود. افزایش *CTP* واکنش تراکم عادی آنزیم

را متوقف می کند.

بنابراین آنزیم های آلوستریک یک مکانیسم برای کنترل عمل پروتئین فراهم می کنند که پس از اینکه

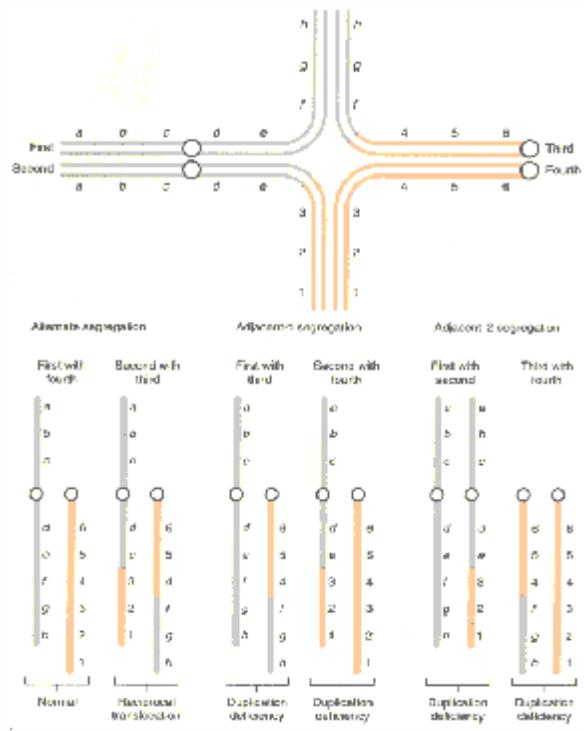
پروتئین ساخته شد کاربرد دارد. این مکانیسم نه تنها برای پروتئین تنظیمی از قبیل بازدارنده های *trp, lac*

بلکه برای سایر پروتئین های آنزیمی نیز کاربرد دارد.

تخریب پروتئین:

آخرین راه کنترل تاثیر گذار در مقدار فرآورده ژنی در یک سلول کنترل سرعت فرآیند تخریب پروتئین هاست در میزان حیات طبیعی پروتئین ها تفاوت های چشمگیری وجود دارد. برخی از آن ها بیش از یک چرخه حیات سلول عمر می کنند در حالی که برخی ممکن است در طی چند ثانیه تخریب شوند دو گروه تحقیقی هر کدام به طور جداگانه مدلی برای کنترل فرآیند تخریب پروتئین ارائه داده اند اسید آمینه موجود در انتهای آمینو در پایان یک بنابر قانون $N - end$ *PEST hyphotesis, N - end rule* پروتئین سیگنالی برای پروتئاز است که میانگین طول عمر آن پروتئین را کنترل می کند. در آزمایش های اخیر تقریباً توانایی پیشگویی کامل طول عمر $b - \text{گالاكتوزیداز}$ بر اساس آمینو اسید $N - \text{ترمینال آن فراهم شد.}$ طول عمر پروتئین ها از 2 دقیقه برای آنهایی که در $N - \text{ترمینال خود حاوی آرژنین هستند} \text{ تا بیشتر از 20 ساعت برای آن هایی که ریشه } N - \text{ترمینال آن متیونین یا یکی از پنج اسید آمینه دیگر است تغییر می کند.}$

بر اساس تئوری *PEST* تخریب پروتئین بوسیله نواحی غنی از چهار اسید آمینه پرولین، گلوتامیک اسید، سرین و ترئونین تعیین می شود. علامت اختصاری یک حرفی این چهار اسید به ترتیب عبارتند از *T,S,E,P*). پروتئین هایی که دارای نواحی هستند میل دارند تا در کمتر از 2 ساعت تخریب شوند.

TABLE 13.4 Amino Acid Sequences Showing Extremes of PEST Amino Acid Concentrations*

Protein	Segment	Half-Life (Hours)	Sequence
E1A	177-202	0.5	RTCGMFVYSPVSEPEPEPEPEPAR
c-myc	241-269	0.5	HEETPPTTSSDSEEQEDEEEIDVVSVKEK
c-fos	128-139	0.5	KVEQLSPEEEEK
α -casein	58-79	2-5	KEMEAESISSSEEIVPNNSVQEK
β -casein	1-25	2-5	REELENVPGEIVESLSSSEESITR

*The one-letter amino acid code is A, alanine; C, cysteine; D, aspartic acid; E, glutamic acid; F, phenylalanine; G, glycine; H, histidine; I, isoleucine; K, lysine; L, leucine; M, methionine; N, asparagine; P, proline; Q, glutamine; R, arginine; S, serine; T, threonine; V, valine; W, tryptophan; and Y, tyrosine. E1A is adenovirus early protein; c-myc and c-fos are oncogenes (cancer-causing genes).

Source: Data from S. Roger, et al., *Science*, 234:364-368, 1986.

در یک مطالعه بر روی 34 پروتئین با نیمه عمر 20-220 ساعت فقط سه تا از آن‌ها دارای ناحیه

PEST بودند همانطوری می‌بینیم نه تنها پروتئین‌های مختلف برای بقا به اندازه‌های مختلف در درون سلول

برنامه ریزی شده اند بلکه به نظر می‌رسد برنامه ریزی بر اساس ریشه‌های اسید آمینه N-ترمینال و

همینطور نواحی مختلف غنی از ریشه‌های اسید آمینه PEST در درون پروتئین می‌باشد.

